

P.N. Državna licejska knjižnica
Ljubljana

Plačnina plačana v gotovini.

Posamezna številka 1 Din.

Uredništvo v
Murski Soboti
Rokopise ne vrača
Izhaja vsako soboto in stane s poštino vred za celo leto 40 Din, za pol leta 20 Din, za četrt leta 10 Din

NASŠ DOM

Narodno-socialističen tednik

Upravništvo v
Murski Soboti
Oglašni:
□ cm stane 1 Din
Ogiasi za celo stran, za 1/2 in za 1/4 strani stanejo 1/5 para za 1 □ cm
Pri večkratni objavi primeren popus.

26. številka

Murska Sobota, dne 15. septembra 1923.

I. leto.

Republikanstvo in slovenski klerikalci.

Pri zadnjih državnozbornih volitvah dne 18. marca 1923 je mnogo volilcev v Prekmurju vrglo svojo kroglico v zabojček, na katerem so stala imena: dr. Korošec, Klekl, Šiflar samo zaradi tega, ker je slovenska klerikalna stranka, ki je kandidirala te 3, na svojih številnih volilnih shodih naglašala, da je za republiko. Kdor pozna klerikalno politiko in načela katoliške cerkve, ta ve, da katoliška cerkev in klerikalna stranka pravzaprav grešita proti svojim naukom, ako propagirata republiko in ne monarhijo. Kjer so carji, kralji ali tudi samo knezi na krmilu države, tam je polno luksusa, vse polno „pompa“. Na takih dvorih je v izobilju zlata, srebra, biserov in sploh vsakojakih dragocenosti in dobrin. Tako je bilo na monarhičnih dvorih vedno, tako je sedaj in tako ostane večno, dokler bodo vladali ljudem carji, kralji, knezi. Za tako posvetno bogastvo, za enak pomp pa je tudi vneta vsaka cerkev, prav posebno pa še rimskokatoliška. Na dvoru papeževem v Rimu, na dvoru premnogih škofov, nadškofov in kardinalov vlada takšen luksus in tako ogromen pomp, da si ga mi ponižni, pohlevni in siromašni Slovenci niti zdaleka predstavljati ne moremo. V vladarskih domih luksus in pomp, na papeževem dvoru pomp in luksus, tedaj povsod eno in isto. Ni torej med njima nobene razlike, zato nimata vzroka, da si drug drugemu delata konkurenco.

A v republikah? V palači predsednika ni skorej nobenega luksusa, a kolikor ga je, služi splošnosti, ne pa samo od gospodina Boga navdahnjenemu vladarju in njegovi familiji. V republikanskih državah cerkev in duhovniki ne morejo uprizarjati takih procesij, kakoršne so priredili pred kratkim v Ljubljani in v Zagrebu, kajti republike za take parade ne riskirajo mnogo ali pa prav nič. Kedaj ste že slišali, da bi v Švici, na Francoskem ali v Ameriki bile takšne cerkvene parade, kakoršnih smo imeli v Avstro-ogrski pred vojno vse polno in kakoršne smo imeli pred kratkim zopet v Ljubljani in v Zagrebu? V republikah duhovniki nimajo take moči kakor v monarhijah, zakaj bi se torej duhovniki in duhovniške politične stranke zavzemale za republike? Ako to kljub temu delajo, imajo pač pri tem svoje posebne namene, na korist pa to ni niti njim, niti cerkvi sami.

Pa vendar so ob zadnjih volitvah naši klerikalci prav močno udarjali na republikansko struno. Zakaj neki? Narod slovenski se je bil tekom vojne naveličal kraljev in cesarjev in njihove komande. Vse je zahtevalo republiko! To so klerikalci naglo iztuhtali in zato so volilcem zaklicali: „Mi smo republikanci!“ In še eden vzrok je bil. Bali so se da bi beograjska vlada hotela vse katoličane popravoslaviti in da pri katoliških političnih in cerkvenih slavnostih vlada ne bo sodelovala. Ko pa so se prepričali, da se jim od strani Srbov ni treba bati, pa so se takoj sprijaznili s

kraljevino in rekli so naenkrat volilcem: „Veste, ljudje božji, republika je od hudiča, kraljevina pa od Boga“. In prišel je še nasvet (tanač) iz Rima, da naj se katoliški duhovniki ne zavzemajo za republiko, ker bi to škodovalo papežu. In tako vidimo, da je klerikalna stranka svoje volilce izdala, da je zatajila svoj republikanski program, ki ga je ob volitvah bila pokazala ljudem. Stem pa si je slovenska klerikalna stranka napravila mnogo simpatij in poslanci Korošec—Klekl—Šiflar so v Prekmurju zgubili zaupanje velikega dela naroda. Sami morda tega niti ne vedo. Toda, ako se hočejo prepričati o resničnosti te naše trditve, naj stopijo v naše prekmurske vesnice in govore z našim ljudstvom in slišali bodo iz ust mnogih dosedanjih pristašev: „Obečali ste nam republiko in zato smo vas izbrali za poslance, a sedaj ste sami proti. Zato vam pri pridonjnih volitvah glasov več ne damo!“

In dobro je, da so naši klerikalni voditelji prišli s pravo svojo barvo na dan. Oni niso več republikanci in naš klerikalno-čuteči narod, ki hoče, da bo naša država republika, si bo pač moral ustvariti kako novo klerikalno republikansko stranko ali pa bo pristopil kakoli že obstoječi neklerikalni republikanski stranki, ker pa so pri nas v Sloveniji republikanske stranke edinole tiste, ki so obenem tudi socialistične, ni druge poti, kakor pa pot v Narodno-socialistično stranko ali pa v razne socialdemokratske stranke. Ni pa izključeno, da bodo klerikalci pri volitvah, ki so itak že pred durmi, plašč zopet obrnili in volilce znova farbali z republiko. In ni dvoma, da jim bodo mnogi zopet verjeli, da so oni za republiko. Da, mnogi, toda vsi ne! Kajti naše ljudstvo se je od zadnjih volitev že mnogo naučilo. Politično šolano ljudstvo pa ne pojde znovič na limanice klerikalni stranki, ki je zatajila svoj republikanski program kakor je nekdanji Peter zatajil Jezusa Kristusa, svojega učenika.

Tedenske vesti.

Sadja je letos v Prekmurju mnogo manj, kakor pa ga je bilo lansko leto. Vendar pa so jablane v nekaterih krajih dobro rodile. Na sosednjem Štajerskem pa je skorej vse sadno drevje prazno. Grozdja bo pač precej, le sladko ne bo posebno. Vinogradniki tožijo, da ne morejo prodati zalog starih vin. — Svetovali bi jim, naj prinesejo večje množine grozdja na trg v Mursko Soboto. Lahko ga bodo tu prodali. Seve izabele in šmarnice naj ne nosijo, ker je teh dveh vrst tudi v Prekmurju dovolj. Le boljše vrste.

Štavnica rudarjev v naših premogovnikih traja naprej. Že 6 tednov se v Trbovljah, Hrastniku in v Zagorju, kjer koplje na tisoče delavcev premog, nič ne dela. Delavci pravijo, da ne pojdejo delat, dokler se jim plača ne zviša, ker od sedanje plače pač ne morejo preživljati sebe in svoje rodbine. Lastnik rudnika,

„Trboveljska družba“ pa pravi, da delavci itak dovolj služijo in da dosta alkohola zavžijejo, in da jim gre dobro. Mi pa mislimo, da bi gospodje, ki so lastniki trboveljskih rudnikov, učinili najboljše, ako bi menjali z delavci. Naj vzamejo oni krampe v roke in naj gredo pod zemljo kopat premog. Potem bodo vsaj videli, kaj je delo. Seve, tega ne bodo storili, kajti pod zemljo 8 ur čepeti in kopati ni tako prijetno, kakor pa na Dunaju (tam ima ta družba svoj sedež) se šefati in živeti v izobilju in luksusu. Zato kličemo trboveljskim rudarjem: Nikakor ne popustite, dokler vam ne dajo plače, kakoršno si zaslužite.

Z avtomobili se zopet lahko vozi preko meje v sosedne države. Doslej to ni bilo dovoljeno brez posebnih sitnih carinskih formalnostij. Pač pa se mora odslej plačevati neko majhno takso.

Bogastev naših hranilnic. 26 slovenskih hranilnic je imelo letos dne 31. marca skupaj hranilnih vlog za 231 milijonov 704.234 Din 79 p. Najmočnejša je ljubljanska mestna hranilnica, ki je imela takrat sama nad 71 milijonov Din vloženega denarja. Razne banke, posojilnice in zadruga pa so seve imele tudi mnogo vlog. Glede njih zadnji čas ni bila objavljena nobena statistika.

Zakon o zavarovanju poljskih pridelkov zoper točo je vsekakor eden najvažnejših zakonov, ki ga je izdala naša vlada. V vseh oblastih, pri nas v Sloveniji torej v Mariboru in v Ljubljani se ustanovijo take zavarovalnice. V nekaterih krajih se sicer toča sploh nikoli ne pojavi, je pa tudi mnogo takih krajev, kjer ne mine leto, da bi toča ne napravila občutne škode na polju, zlasti v vinogradih. Zlasti za vinogradnike bo ta zakon velikega pomena. Kdor se zanima za ta zakon, naj si ga prečita v Uradnem listu z dne 5. septembra št. 83.

Šola za davčne uradnike je vlada ustanovila v Beogradu. Pouk se začne 1. oktobra in traja 9 mesecev. Sprejemajo se samo taki, ki so dovršili 6 razredov gimnazije. Siromašni prejmejo podpore 500 Din na mesec.

V pogodbah, ki se glasijo na dolarje, se mora glede kolkovin in prenosnin (deseti penez) računati dolar po 90 Din. To velja za mesec september 1923.

Finančna delegacija objavlja uradno, da izide „Izkaz o stanju hranilnih vlog in dvigov pri regulativnih hranilnicah v Sloveniji za I. četrtletje 1923“ v eni prihodnjih številkih Uradnega lista.

Pogreb Rajka Daskalova. Dne 28. avgusta je bil v Pragi pokopan na centralnem pokopališču bivši bolgarski poslanik Rajko Daskalov. Mrtvaškega spreveda so se udeležili bolgarski emigranti, med njimi bivši minister Obov, delegacija češke vlade ter mnogo slovenskega dijaštva. Kakor se sedaj govori po Pragi, je dobil Daskalov več opominov v obliki anonimnih pisem, da se na njega pripravlja atentat. Toda on ni polagal na to posebne važnosti. Nekoliko ur pred atentatom sta pa dobila oba, Obov in Daskalov, opomin, da naj se čuvata. Daskalov, ki je ignoriral te

opomine, je padel od atentatorjeve krogle. Morilec Daskalova, Nikolov, ni Makedonec, kakor so v začetku poročali listi, ampak pravi Bolgar. Izjavil le, da je napravljen že načrt za atentat na bivšega ministra Obova ter da se nahaja v Pragi več mladih ljudi, ki sledijo Obovu ter ga bodo ob ugodni priliki napadli. Iz atentatorjevih izjav se vidi, da je bolgarska vlada prava povzročiteljica Daskalovega umora, ker se je bala, da ji ne bi postal nevaren.

Kako bo z letošnjim izvozom živine, mesa in jajc. Na izvoznikarskem kongresu v Beogradu se je doznalo, da bo znašal letošnji izvoz živine, mesa in mesnih izdelkov 480 milijonov, jajc 17.000 vagonov v vrednosti 50 milijonov, 500 vagonov perutnine v vrednosti 120 milijonov, kož in divjačine pa okrog 211 milijonov. Skupni izvoz ravnokar naštetih predmetov bi predstavljal vrednost 2 milijardi 18 milijonov dinarjev.

To je bilo gostüvanje. Pred kratkim se je vršila v Topoli redka gostija. Mlinar Jurij Rakič je slavil gostijo svoje hčerke. Ob tej priliki je bilo povabljenih k Rakiču 500 gostov in za temeljito pogostitev gostov so zaklali dva vola, pet telet, 30 svinj, 50 gosk, 30 kokoši, 20 puranov, 90 piščancev. Porabili so še 500 kilogramov moke, 1780 jajc, popili 1500 litrov vina in 600 litrov piva. Po Rakičevi kuhinji se je kretalo 15 kuharic.

Bankovec za deset milijonov mark. Kakor smo že večkrat poročali doživlja nemška marka zadnje tedne udarce, ki so slični polomu, ki ga je pretrpel sovjetski rubelj. Očividno se zdi, da se povzročitelji tega gosponarskega poloma Nemčije ne upajo prisiliti to nekdanj najmočnejšo držav na mah na kolena. Prej bi si radi zavarovali hrbet od vseh strani in dosegli počasno umiranje za sovražene konkurentinje in ji potem še le zadali smrtni sunek. Nemška marka pa kljub temu rapidno pada in država že ne more več sproti tiskati potrebnih bankovcev. Vsled tega imajo Nemci bankovce z vedno večjimi številkami in so sedaj prišli že tako daleč, da imajo bankovce za 10 milijonov mark.

Mala antanta nastopa energično. Mala antanta je opozorila prijateljske sile, da izstopi iz Zveze narodov, če ta ne bo pripravila Italijancv, da zapuste Krf in tudi ne bo priznala jurisdikcije velike antante. Velika Britanija je pripravljena, da podpira Zvezo narodov in je izjavila, da stoji s svojim brodovjem na razpolago, ako bi se Italijani upirali zapustiti Krf.

Umetniške razglednice naših velemož. Umetniško založništvo „Ažbe“ v Mariboru je izdalo prvo serijo (12 razglednic) jugoslovenskih zaslužnih mož. V prvi seriji se nahajajo sledeči: Ant. Aškerc, Ivan Cankar, Ljudevit Gaj, Simon Gregorčič, Vuk Št. Karadžič, Ivan Mazuranič, Petar Petrovič Njegoš, Nikola Pašič, Ra-

domir Putnik, J. J. Strossmayer, Avgust Šenoa in dr. Ivan Tavčar. Reprodukcijske so izvanredno dobro uspele. Prodajajo se v vseh knjigarnah in papirnicah. Ena serija stane v mali razprodaji 12 Din in posamezni komad 1 Din. Naročila sprejema izključno le umetniško založništvo „Ažbe“ poštni predal 11 v Mariboru.

Obmejna konferenca v Mariboru. Dne 15. septembra se prične v Mariboru konferenca zastopnikov Jugoslavije in Avstrije, ki bo razpravljala o olajšanju obmejnega prometa. Namerava se razširiti obmejno cono in pravico ribolova v Muri, ustvari pa naj se tudi temelj za trgovinsko pogodbo med Avstrijo in Jugoslavijo. — Vsaka država odpošlje po tri zastopnike.

Dvoboj med bratoma. V malem španskem kraju Capdesasso se je nedavno odigrala grozna družinska tragedija. Brata Sebastino in Paolo Adenizza sta se sprla radi neke dedščine. Ker se nista mogla sporazumeti, sta sklenila, da rešita zadevo z obojem in sicer z ameriškanskim dvobojem na ta način, da streljata v temi sobi toliko časa drug na drugega, dokler ne obleži eden mrtev. Vsled strelav je prihitela v sobo 68-letna mati obeh bratov ki jo je takoj zadela krogla, ko je prestopila prag. Tudi soseda, ki je prihitel v bližino in ki je v temi skušal ločiti bojjoča se brata, je smrtno zadela krogla. Oba brata sta kljub temu nadaljevala boj, dokler ni eden izmed obeh obležal po 20 streljih mrtev.

Železniška nesreča v Št. Jurju ob juž. žel. V petek popolnoči je brzovlak, ki je peljal proti Mariboru, na postaji v Št. Jurju ob juž. žel., kjer ne obstoji v polnem diru trčil ob prazni tovorni vlak, ki je tam na istem tiru premikal. Človeških žrtev ni bilo, le kakih 10 potnikov iz ekspresnega vlaka, večinoma žensk, je bilo lahko poškodovanih. Večja pa je materialna škoda, ker je bila od silnega sunka močno poškodovana lokomotiva tovornega vlaka in pet praznih tovorniških vagonov popolnoma razbitih. Ekspresni vlak je prišel v Maribor z 216 minut zamude. Proga je bila zjutraj že zopet v redu. Uvedena je preiskava.

zdravljamo ta zelo umesten patrijotičen čin ter se nadejamo, da tudi ostali denarni zavodi ne bodo zaostali za ljubljanskimi. Sicer pa vemo že vnaprej, da iz te moke ne bo kruha. Ta vzgled patriotizma bi čisto lahko pokazali vsi večji podjetniki, da razveselijo svoje prepotrebne nastavlence. Kakor se nam danes poroča, bodo vsi denarni zavodi in večja podjetja sledili tej plemeniti pobudi... Da vidimo...

Stavka v mariborskih delavnicah drž. južne železnice, ki je trajala 16 dni — je 10. t. m. končala ne da bi delavstvo doseglo kakega priboljška. Brez vodstva, desorganizirano delavstvo je zopet sprejelo suženjsko delo. Le nekaj vodij je

ostalo brez službe, ker po izprtju (od strani nove uprave) niso bili sprejeti v delo. Več o tem ob priliki.

Žalostna statistika. Iz Kalkute poročajo, da je bilo v preteklem letu v Indiji umorjenih od tigrov 1609 oseb, od leopardov 509, od volkov 460, od krokodilov 225 in od strupenih kač 2090.

Kdor se zanima za socialna vprašanja, in kdor hoče biti dobro in pravilno poučen v našem političnem življenju, v velikih socialističnih pokretih pri nas in v drugih državah, naj si naroči narodno-socialistični tednik „Novo pravdo“, ki izhaja v Ljubljani (upravnishvo je v Gradšču št. 7). List stane 48 Din na leto, za ¼ leta 12 Din.

Vse, ki si hočejo nabaviti kaj oblačil (robe) za zimo, opozarja trgovina „Brata Brumen“ v Murski Soboti (poleg sodišča), da je pravkar prejela vsakovrstno zimsko blago, ter jo prodaja po izredno nizkih cenah. Natančneje glej v ogiasu.

Prednaznanilo. Prihodnji mesec se dotiska in izide v tiskarni Panonija v Gornji Radgoni pesniška zbirka „Pohojena greda“ od Romana Bend. Interesenti za nabavo te redke publikacije naj javijo kot prednaročniki svoje naslove na tiskarno Panonijo, da zamore izdajatelj določiti primerno višino naklade.

Književnost.

(Nadaljevanje cikla „Dobra knjiga je najboljši prijatelj“.)

Zemljepis kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sestavil prof. Anton Melik za IV. razred srednjih in njim sorodnih šol. Založila Jugoslovenska knjigarna v Ljubljani. Cena 26 Din.

Učiteljski tovariš piše o tej knjigi: Izšla je knjiga celotnega zemljepisa naše kraljevine, ki je izčrpna, zelo pregledna in prikladna kot učna knjiga. Profesor Melikov Zemljepis se posebno odlikuje po preglednosti.

V prvem delu nam podaja splošen pregled naše države v zemljepisnem, etnografskem, kulturnem in političnem oziru. Nadaljni podrobni opis se vrši z ozirrom na zgodovinske celote, historične pokrajine. Razvrstitev snovi v posameznih delih se odlikuje po preglednosti in jedrnatosti. Lapidarni sestavki omogočajo učencu točen pregled in so mu močna opora za učenje in utrditev snovi.

Profesor Melik je posvetil poseben oddelek našim neodrešenim bratom v svoji knjigi. On ima dva posebna oddelka, dodana Sloveniji in sicer: „Slovensko ozemlje v Avstriji“ in „Slovensko ozemlje v Italiji in Istri“. Podrobno poda v vsakem delu posebej narodnostno mejo do kamor sega to ozemlje, tako, da si bo v bodoče vsak naš dijak lahko sam napravil etnografsko karto cele Slovenije. Nato smo celo v preteklosti preveč pozabljali, kar se je jasno izkazalo ob prevratu. Ker se profesor Melik ozira v vseh oddelkih posebno na gospodarske razmere, obrt, industrijo, trgovino itd. in nam ob koncu še v posebnem sestavku prinaša pregled narodnogospodarskih razmer je knjiga zelo prikladna tudi kot učna knjiga za trgovske, obrtne in meščanske šole, ter jo priporočamo. Vnanja oprema jeokusna in solidna.

Slovenski pregovori, izreki.

(Zbral in uredil A.—S.)

(Konec.)

„Vere so različne, ali dobre, ker vse zapovedujejo, da moramo Boga častiti in pošteno živeti!“

„Naša vera je najbolj prava za nas, druga za druge.“

„Duhovni nas uče, da je samo naša vera Bogoljubna in dobra, kar imajo prav. Ko bi nam govorili, da so vse enako dobre, se ne bi ljudje nobene držali, postali bi ajdje.“

„Vsak človek ima svojo vero.“

„Vsak človek veruje nekoliko preveč in nekoliko premalo; tak ni nobeden, da bi vse verjel ali vse tajil.“

„Bog te ne bo vprašal, kako si se križal, ampak kako si svoj križ nosil.“

„Vere so za ljudi, resnico pa je Bog pridržal sebi in je ni še nikomur razodel.“

„Pravo vero ima tisti, ki pomaga svojemu sovražniku.“

„Vera brez pravičnosti, je krčma brez vina.“

„Mi, ki smo hudobni, odpuščamo svojim otrokom skoraj vse; Bog, ki je dober, pa bo odpustil nam, svojim otrokom, vse, ako spoznamo, da smo grešniki.“

„Vsak človek ima v sebi zaklad, ali ga ne vidimo. Ko bi zanj vedeli, ne bi bilo na svetu nič sovraštva.“

„Ljudje bi se med sabo veliko rajši imeli, ko bi se bolj poznali.“

„Iz polnega želodca veliko grehov, iz praznega še več.“

„Glad je največji tat.“

„Noben tat ne krađe rad.“

„Ko bi imeli vsi ljudje toliko, kar potrebujejo za življenje, ne bi trebalo zidati ječ.“

„Pšenica raste na solncu, v senci omedli.“

„Človek ostane lahko pošten, ako ima vsaj nekoliko imetka; prazen, gol in lačen začne misliti na hudobije.“

„Hvali vsako hišo, ali drži se svoje; svoja hišica, svoja svoboda.“

„Kolikor jezikov znaš, za toliko ljudi veljaš.“

„Slab je tisti, ki zataji samega sebe.“

„Vsak ima svoje žulje in rane, grešni so pred Bogom vsi; najprej pa bodo svojo jezo utolažili, ako žive drug z drugim potrpežljivo, po bratovsko, kajti vsi so otroci istega očeta, ustvarjeni vsi po njegovi podobi in za njegova sveta nebesa.“

„Kdor se vrši veliko v mlinu, se okadi z moko, naj se varuje kolikor hoče.“

„Kdor je dober, gre njemu samo pol zaslužnja, druga polovica pripada roditeljem, ki so ga odgojili. Isto velja za malopridneža. Potegnili bo za sabo v pekel tudi svoje stariše.“

„Ljudje štejejo revežu eno krivico za deset; Bog pa je pravičen in mu bo štel deset krivic za eno.“

„Ni dosti prida niti tisti, ki se prilizuje ljudem, niti ta, ki se prilizuje Bogu. Tudi Bog ima rad, da govorimo z njim naravnost, možko in ponosno.“

„Hudič je imel od konca samo en rog, pa je dejal: Moram iti v cerkev, da mi rog odpade. Ko je šel iz cerkve je imel dva roga.“ (Ta pregovor pomeni, da hudobnemu molitev več škodi nego koristi.“)

Pevska šola. Spisal Marko Bajuk, vr. profesor in učitelj petja na 1. državni gimnaziji v Ljubljani. Izdala Pevska zveza v Ljubljani 1922. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 45 Din.

Odkar je pošla Foersterjeva Pevska šola nismo imeli Slovenci nobene pevske šole več. Zato nas je Bajukova pevska šola prav izredno razveselila; ko smo pa pogledali v notranjost knjige, smo naravnost osupnili; kaj tako lepega, dobrega in dovršenega, v resnici nismo pričakovali. Ta knjiga, impozantna že po svoji bogati vsebini, ima 240 strani, bo služila vsem šolam meščanskim in srednjim in vsem pevskim zborom odn. društvom kot zelo razumljiva učna knjiga ali pa kot nadaljevanje že znane snovi.

Metodična stran knjige je prvovrstna, brezhibna, je nazorno pisana, ima krepke in jasne primere, zna združiti v jedru precizno sliko čez celo podano snov in vsebuje prav zanimive vaje. Pozna se pisatelj, da mu je znan ustroj šole kot take, da ni samo teoretik, ampak tudi izreden praktik. Snov mu ni delala nobenih težav; to oblada docela, medtem ko je razporeditev snovi urejena po vseh modernih metodnih načelih.

Meritorno nam podaja g. Bajuk prav vse kar treba vedeti pevcu ob prvem začetku do popolne pevske izvežbanosti. — Tako nazorno nam razlaga cele, polovične in četrtinske note! Koliko so vredne tozadevne vaje od 1—14! Vsaka vaja ima od tu dalje poleg teorije tudi praktične vaje, ki so vse povzete po kaki splošnoznani narodni ali umetni pesmi slovenski. Slede vaje v terciah, trozvokih, kvartah, kvintah, šestah, septimah in oktavah. Naloge, ki so pridelane tem vajam so prav primerne in predelajo vso vzeto snov. — 27. vaja začne z basovskimi notami in že 31. vaja nas nazorno vpelje v dvoglasne vaje. Prav lepo obdelava vsporedni in stranski postop. Kanon je za prve potrebe izčrpno obdelan.

32. vaja prinaša povečane prime, male sekunde in druge variacije. Obilo prav prikladnih pesmic sledi kot praktična uporaba teh teoretičnih izvajanj. Različne durove lestvice nas poglobljajo v večje skrivnosti vsakega dobrega, izšolanega pevca.

Mol obsega 63. vajo in naslednje, tako se prvi, mojstersko predelan in s skrbjo obdelan del konča s himno „Bože pravde“.

Drugi del knjige ima razlago. Razloži nam najprvo pljuča, sapnik, jabolko, glasotvornice in glasilke. Vse te organe pojasnjuje slike ki so zelo nazorne. Prav lepo piše Bajuk o posluhu in navaja obseg glasov. Note, pavze (g. Bajuk jih imenuje zelo dobro in srečno „nehaji“), takt sledi temu. Nikjer se nisem videl takta s tako lepimi in jasnimi slikami ponazorjenega kot v Bajukovi Pevski šoli na straneh 170—174. Znaki in tempi sledijo prav lepo pregledno. V poglavju o različnih ključih najdemo vsega, kar bi kedaj potrebovali; še celo francoski in nizki basovski ključ sta našeta.

Skratka: knjiga je pravi kazipot, za učenca kakor za učitelja, za začetnika kakor za izšolanega pevca. Cena 45 Din pri tej tehnični opremi in sedanjih razmerah je tako malenkostna, da ni vredno o tem izgubljati besedi.

Denar in blago.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 95—96 Din, 100 francoskih frankov stane 547—552 Din, za 100 avstrijskih kron je plačati 0.1350—0.1360 Din, za 100 čehoslovaških kron 283—284 Din, za 100 nemških mark 0.0022—0.00125 Din in za 100 taskih lir 412—413 Din. V Curihu znaša vrednost dinarja 5.95 cent. (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja padla za 5 točk a zopet pada.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 39 konj, 18 bikov, 152 volov, 380 krav in 6 telc. Skupaj 566 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 23. 8. 1923 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže Din 13—15.—, poldebili voli 13.50—15, plem. voli 9.50—11.50, biki za klanje 11.50—12.50, klavne krave debele 11.50—13.75, plemenske krave 10—12.50, krave za klobasarje 8.25—9.25, molzne krave 9.50—12, breje krave 9.50—12.50, mlada živina 9.75—14. — Na svinjski sejem 24. avgusta se je pripeljalo 185 svinj, dve kozi in ena ovca. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 200—225 Din, 7—9 tednov 300—450 Din, 3—4 mesce 450 do 550 Din, 5—7 mescev 700—750 Din, 8—10 mescev 925—1150 Din, 1 leto 1625—2150 Din, 1 kg žive teže 20—22.50 Din, 1 kg mrtve teže 27.50—30 Din, koza komad 225—250 Din, ovca komad 275—300 Din. Cene so šle nazaj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 24 do 27 Din, meso od bikov, krav in telc 21 do 22 Din, telečje meso 24 do 27.50 Din, svinjsko meso sveže 35 do 40 Din povsod za 1 kg.

Cena žitu: (Se razume za 100 kg v dinarjih) pšenica 100 kg je padla od 362—320 Din. Bosanska pšenica je še cenejša. Rž a 275. Oves 315—265. Ječmen, jari 287, zimski 250—262. Koruza 260—300, moka 0 590—600. Otrobi (z vrečami) 125—160. — V primeri s temi cenami, katere smo objavili zadnjič stoji sledeče zadnje poročilo, ki je zanimivo: Pšenica, banatska in vojvodinska se je prodajala po 337 do 340 Din, srbijanska iz Mačve pa po 317 do 320 Din za 100 kg. Slavonska pšenica je bila mnogo dražja, pa za to ni bilo večjih kupčij. — Kuruza se je dobila po 228—285 Din, ječmen pa po 270 do 275 Din.

Listnica uredništva.

G. K. v Križevcih. Zglasite se pri priliki v upravnistvu našega lista (za kavarno Boroš v Murski Soboti). Pismo se to ne da urediti. Potreben je ustmen razgovor. — **G. Č. v Hođošu.** Pritožite se na primernem mestu. Ako ne bo zaleglo pa bomo že mi intervenirali, da se enkrat opravi red. — **G. M. v Dolnji Lendavi.** Zglasite se pri priliki osebno v urednistvu. — **G. N. v Petanjcih.** Neki Žuraj, ki se je zglasil pri Vas in Vam izvalil večjo svoto denarja, ni bil upravičen sprejemati denar za naš list. Ovadite tega moža, ki je čisto navaden postopač in delomirnež sodišču. — Urednistvu.

Vinograd na Goričkem je na prodaj

za 300.000 K. Prodajam tudi nekaj oratne zemlje v Murski Soboti. Ponudbe pod „Vinograd“ na upravništvo „Našega doma“.

Portland cement

Super fosfat (umetna gnojila)

Štajnkol (premog)

Vogelje

Drva

Seno

Strešna lepenka (tépapir)

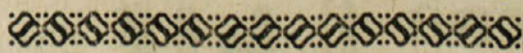
in ostale gospodarske potrebščine in produkte prodaja najbogše in najfalejše

Czipoth Viktor

trгоvec z lesom, drvami in premogom

v Murski Soboti

Slovenska ulica

„Naš dom“

se prodaja

v Murski Soboti

v trafiki Studnička v Zvezni ulici ter v Prekmurski tiskarni na Aleksandrovi cesti.

Kupim stavišče (funduš)

v Murski Soboti. — Ponudbe pod „Stavišče“ na upravništvo „Našega Doma“ v Murski Soboti.

Brzo-brzo

na vlak v Celje v veletrgovino R. Stermecki kjer kupite letos

sukno

za moške in volneno za ženske obleke, parhent, belo, pisano in rujavo platno, kakor tudi vso drugo manufakturno robo po čudovito nizkih cenah. V lastnem interesu se vsakemu priporoča, da enkrat poskusi kupiti v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Trgovci engros-cene.

Ali sem poravnal naročnino?

Šparajte!

Prekmurska posojilnica

r. z. z. o. z.

v Murski Soboti

plača intereš na hranilne vloge

9%

brez odtegnenja rentnega in invalidskega davka.

Daje posojila po najugodnejši ceni!

Pisarna je v hiši fiškališa g. dr Škerlaka pa tudi v židovskem župnišču (farofu).

KAMENIT

TOVARNJA UMETNEGA ŠKRILJA IN ELEKTRARNA DRUŽBA Z. O. Z.

LA ŠKO

Slovenija

Azbestno-cementni škriji KAMENIT

Najcenejša in najtrpežnejša streha. Zahtevajte proračune. Na zahtevo obiski brezplačno

Zastopnik: **Samuel Kohn, Murska Sobota.**

Enonadstropna hiša v Mariboru

(blizu glavnega kolodvora)

pripravna za vsako obrt, električna razsvetljava in napeljava, vodovod, velik vrt za zelenjavo,

se proda

zaradi selitve. Stanovanje s 4 sobami je takoj na razpolago. Natančneje se poizve pri lastniku Francu Mariniču, trgovcu v Mariboru, Kacijancejeva ulica 17.

1 eleganten

fijakarski voz

dobro ohranjen se proda. Ponudbe pod „fijakarski voz“ na upravništvo „Našega doma“ v Murski Soboti.

Važno za bolnike! Važno za deco!

Suhar (cvibak).

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem začel v moji pekarni izdelovati tri vrste suharja (cvibaka) in sicer: vanili in cimet. Ta suhar je zelo priporočljiv za vse ki so bolni na želodcu. Uživa se z največjo slastjo in koristjo, ako se ga namoči v vinu. Otroški (dečji) se uživa z mlekom. Paket stane 4 dinarje in se dobi v vseh večjih krajih. S spoštovanjem

Kralj Vekoslav,
pekarna Beltinci.

Podpirajte domačo obrt! Zatevajte povsod Kraljev suhar.

Več posestev (verstev)

od 5 do 175 plugov zemlje hiše, vile, gostilne, žage, mlina, grajščine prodaja F. Zagorski v Mariboru, Barvarska ulica 3.

Vsake vrste (vse fele)

konjskih oprem (sprav)

po najnižji dnevni ceni ima vedno v zalogi

Marko Mavrič

sedlarski mojster

v Dolnji Lendavi št. 122
(prej Titler).

Slovenska knjigarna v MURSKI SOBOTI

(v Rajhovi hiši na voglu Glavnega trga in Slovenske ulice) je

otvorila svojo prodajalnico.

Velika zaloga leposlovnih, znanstvenih knjig in molitvenikov. — Priporoča vsem uradom ter cenjenemu občinstvu zlasti gg. odvetnikom, obrtnikom, trgovcem svojo bogato zalogo pisalnih in pisarniških potrebščin. P. n. šolskim vodstvom znaten popust za revne učence.

Zaloga tiskovin. — Na razpolago so vse knjige in šolske potrebščine za gimnazijce, meščansko- in ljudskošolske učence.

KAVARNA BOROŠ v MURSKI SOBOTI

se priporoča vsem, ki prihajajo po poslih v Mursko Soboti.

Na razpolago so slovenski, hrvatski, srbski, madjarski in nemški časopisi.

2 biljarda!

Vsikdar topla kava! Vsikdar vroč čaj!

Gospodom priporočam za bližajočo se zimsko sezono svojo pravkar iz tovarne prispelo bogato zalogo

jesenskih in zimskih

KLOBUKOV

Jurij Sukič, klobučar
Murska Soboti

Lendavska cesta (nasproti židovskemu templju).

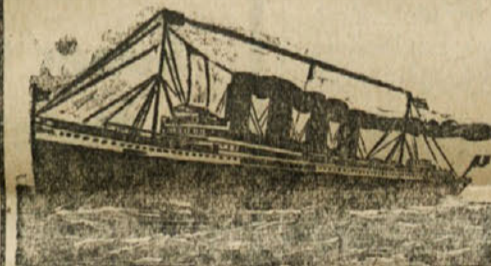
Ali ste že plačali naročnino.

Kdor

ima kaj za prodati ali hoče kaj kupiti, naj inserira v „Našem domu“

Cie. Gle. Transatlantique Francoska linija

Havre-New York

Nakrajša linija, samo 6 dni čez morje

Glavno zastopstvo:

Slavenska banka, d. d. v Zagrebu.

Vozne listhe in tozadevno pojeznita deje

zastopnik Ivan Kraker

Ljubljana, Kolodvorska ulica 41.

Pozor! Zimsko blago Pozor!

fini češki štofi, cajgi za moške gvante, porhati, štofi, cajgi za ženske gvante, robci veliki in za glavo, druki, oksfordi, cefiri, barhati, vunati in razno drugo blago se najleži zbere vsikdar pri

Br. Brumen v Murski Soboti

poleg birovijske.

Novo zidana hiša

v Murski Soboti se proda zaradi izselitve po nizki ceni. Sta 2 sobi, 1 kuhinja, klet, veliko dvorišče. Natančneje se izve v kavarni Boroš v Murski Soboti.

Prodajam kompletno knjižnico

obsegajočo 40 slovenskih leposlovnih in poučnih ter 40 nemških knjig. Vse trdo vezano. Franjo Pretnar, M. Soboti, Kolodvorska ulica 123

Mlinariji v Prekmurju!

Najboljše in najcenejše dela

Prvo jugoslov. mlinostavno podjetje

M. Forstnerič & sinovi

MARIBOR — MELJE

Lovci! Občinski urad v Brezovcih razglasa, da se vrši dražba občinskega lova dne 22. sept. 1923 ob 14. uri (2. uri popoldne) v občinski hiši v Brezovcih.

Hiša na lepem mestu blizu dolnjelendavskega kolodvora ob glavni cesti, pripravna za vsako trgovino ali obrt s pet plugi zemlje se proda po ugodni ceni. Več se poizve pri Horvat Vendelinu v Dolnjem Lakošu št. 21 ter na pošti v Rogaševcih.